

ΚΛΕΙΩ

ΠΕΡΙ
ΕΙΚΟΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

Εκδιδόμενον δις τοῦ μηνός

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ

Τυπογραφεῖον ἡ «Μέλισσα»

Ἐκαστον φυλλάδιον Μεταλ. 8.

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ

Τόμος Αος
ΑΡΙΘ. 4

Εν Σμύρνη ἐτησίᾳ Α. δδ. 1)2| Ἐντὸς τοῦ Κράτους Μετζ. 3| Ἐξωτερικοῦ Φρ. 15
» ἐξάμηνος » » 1)4 Ἐξάμηνος » 1)2| » ἐξάμηνος » 8

ΕΤΟΣ Α΄.
15)28 Ἰανουαρ. 1909.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΔΡΟΜΟΙ

Τρεῖς κόραι, τρεῖς μικραὶ κόραι—ἡ Τριανταφυλλίτσα δέκα πέντε χρόνων, ἡ Τριανταφυλλένια δέκα ἕξ καὶ ἡ Τριανταφυλλιὰ δέκα ἑπτὰ—ἀνταμώθησαν μιὰ μέρα εἰς τὴν χώραν τῶν ὀνείρων, σ' ἓνα τριστρατον. Τρεῖς ταξειδιώτισες καὶ τρεῖς δρόμοι βλέπετε ἡ τύχη προβλέπει πάντοτε.

— Τριανταφυλλίτσα!

— Τριανταφυλλένια!

— Τριανταφυλλιὰ!

Καὶ ἔτυχε τὴν ἴδια μέρα ἀκριβῶς, κάθε μιὰ ἀπ' αὐταῖς νὰ ἔχη τὴν τρέλλα—τρέλλα, πειὸς ξέρει; ὅλος ὁ κόσμος εἶναι τρελλὸς καὶ οἱ σοφοὶ ἐπίσης, ὅλος ὁ κόσμος εἶναι σοφός, καὶ οἱ τρελλοὶ ἐπίσης—ν' ἀφήσῃ τὸ οἰκογενειακὸν τῆς σπίτι γιὰ νὰ ζητήσῃ τύχην.

Ἡ Τριανταφυλλίτσα ἦταν κόρη μεγάλου ἀρχοντος· φιλῶ, γονυπετής, τὴν ἄκραν τοῦ χειροκτίου σας Ὑψηλοτάτη!

Ἡ Τριανταφυλλένια ἦταν κόρη ἐνὸς πλουσίου πολίτου· πιστεύσατε, Δεσποινίς, εἰς τὰ εἰλικρινῆ αἰσθημάτά μου.

Ἡ Τριανταφυλλιὰ ἦταν χωριατοπούλα, κόρη ἐνὸς μεταπράτου· βγάλε τὴν παντουφλίτσα σου μικρῆ μου καὶ δείξέ μου τὸ γυμνὸ σου κερένιο πόδι καὶ ἄφητε νὰ φιλήσω τὰ ρόδινα δακτυλάκια σου.

Ἐφυγαν μόναι χωρὶς ἐρωμένους· μὰ στὰς βιαστικὰς ἀναχωρήσεις δὲν ἔχουν πάντα τὸν καιρὸν νὰ παίρνουν ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα. Γι' αὐτό, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν κανένα νὰ τὰς ὀδηγήσῃ, ἐσκέπτοντο ποῖον νὰ διαλέξουν ἀπὸ τοὺς τρεῖς δρόμους.

Ποῦ ζητοῦσαν νὰ πάγουν; Πρὸς τὴν εὐτυχίαν. Ἀλλοίμονον! ἀπὸ τὴ πρώτη μέρα σ' αὐτὴν βαδίζει τὸ αἰώνιον καραβάνι τῶν ἀνθρωπίνων ὀνειροπολήσεων! Αἱ τρεῖς ταξειδιώτισες ἐστάθησαν καὶ ἔχασκαν.

— Εάν διαβάσαμεν, λέγει ἡ Τριανταφυλλί-
τσα, αὐτὸ ποῦ 'νε γραμμένο ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ
ξύλο!

— Διαβάζομεν, ἀπαντᾷ ἡ Τριανταφυλλένια.

Ἡ Τριανταφυλλιά λέγει:

— Δὲν ξεύρω νὰ διαβάζω.

Ἐστὸ ξύλο ποῦ ἦτο ἐμπρὸς στὸν πεῖδ φαρδῦ
δρόμο αὐτὸ ἦταν γραμμένο:

«Πηγαίνετε ἀπὸ αὐτὸν τὸν δρόμο, δεσποινί-
δες, μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά ποῦ τοὺς πρέπει
στέμμα, πηγαίνετε ὅσαι θέλετε νὰ γνωρίσετε
τὴν θριαμβευτικὴν ὑπερῆφάνειαν νὰ γίνετε πριγκι-
κήπισσαι καὶ βασίλισσαι!

Ἡ Τριανταφυλλίτσα εἶπεν:

— Ἐγὼ ἐδιάλεξα. Χαίρετε μικραὶ μου.

Αὐτὸ ἦταν χαραγμένο στὸ ξύλο τοῦ δευτέ-
ρου δρόμου:

«Ἐλάτε ἀπὸ ἐδῶ, νεαραὶ κόραι, ὅσαι ἐπιθυ-
μεῖτε ν' ἀπολαύσετε τὸν ἔρωτα, ἐλάτε, τρέξατε
ὅσαι εἴσθε ἀθῶαι καὶ ὠραῖαι, ὅποιαι θέλετε νὰ
γνωρίσετε μὲ τὰ φιλήματα ποῖα χαρὰ αἰσθά-
νονται τὰ λουλούδια τὰ ὅποια ἐγγίζει ἡ τρε-
μουλιαστὴ φτερούγα τῆς πεταλούδας.»

Ἡ Τριανταφυλλιά λέγει:

— Ἐκαμα τὴν ἐκλογή μου. Χαίρετε.

Ἀλλ' ἡ Τριανταφυλλιά φωνάζει:

— Σταθῆτε! δὲν ξεύρω νὰ διαβάζω, ἐξηγή-
σετέ μου αὐτὸ ποῦ εἶναι γραμμένο ἀπάνω στὸ
ξύλο τοῦ πεῖδ στενοῦ δρόμου.

Αὐτὸ ἦταν γραμμένο σ' αὐτὴν τὴν πλάκα:
«Πίστευσέ με, παιδί μου, ποῦ περνᾷς. Ἐλα ἀπ'
ἐδῶ! Ἐλα ἀπ' ἐδῶ! Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ ποῦ
πηγαίνει αὐτὸς ὁ δρόμος· δὲν ὀδηγεῖ οὔτε στὴ
δόξα, οὔτε στὸν ἔρωτα· καὶ ὅμως εἶμαι ἡ πλάκα
τοῦ καλλιτέρου δρόμου.»

— Ε! εἶπεν ἡ Τριανταφυλλιά, θὰ πάγω ἀπ'
ἐδῶ! Καλὴ ἐπιτυχία, φίλαι μου.

Πρὸ τοῦ ὅμως νὰ χωρισθοῦν, ἔμειναν σύμφω-
νοι νὰ γυρίσουν ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνον, τὴν ἴδια
μέρα, τὴν ἴδια ὥρα εἰς αὐτὸ τὸ τρίστρατον,
γιὰ νὰ διηγηθοῦν τὰ συμβάντα των καὶ νὰ δοῦνε
ποῖα ἔκαμε τὴν καλλιτέραν ἐκλογήν.

* *

Μόλις ἐμβῆκε στὸν ἔνδοξον δρόμον, ἡ Τρι-
ανταφυλλίτσα εἶδε νὰ ἔρχονται πρὸς αὐτὴν
πλήθος ἐπιστῆμων. Θὰ ἦταν τρέλλα νὰ βεβαιώνη
κανεὶς πῶς αὐτοὶ ἦσαν εὐμορφοί, ἀλλ' ἐφοροῦ-
σαν κάτι ἐνδύματα θαυμάσια μενεξελιά, κόκκι-
να, τριανταφυλλιά, καταστόλιστα ἀπὸ πλού-

τιμα λιθάρια ποῦ ἔλαμπαν σὰν ἄστρα! Καὶ οἱ
πρέσβεις μαζῇ μὲ τοὺς αὐλικούς ἤρχοντο νὰ
ζητήσουν γιὰ ἕνα ξακουσμένο βασιλεῖα, τὸ χέρι
τῆς ταξειδιώτισσας Τριανταφυλλίτσας. Εκείνη
ἐδέχθη χωρὶς δυσκολία, διότι πάντοτε ἐπεθύ-
μησε σκῆπτρον· συνειθισμένη στὰ ὄνειρα ἔμ-
βαινε στὴν πραγματικότητα καὶ τὴν ἴδια ἐκείνη
ἐσπέρα εἰσῆρχετο μὲ θρίαμβο καὶ μουσικαὶς εἰς
τὸ μέγαρον τοῦ πεῖδ μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ ἄρ-
χοντος τοῦ κόσμου, ὁ ὅποιος εἶχε χιλιάδας ὑ-
πηκόους καὶ δοξασμένον στρατόν, ἐμπρὸς στὸν
ὁποῖον ὄλοι οἱ ἄλλοι στρατοὶ ἔτρεμον.

* *

Εἰς τὸν ἄλλον δρόμον, ἡ Τριανταφυλλένια
δὲν εἶδε ἄρχοντας εὐγενεῖς νὰ ἔρχονται γιὰ νὰ
τὴν συναντήσουν, ἀλλὰ παρατήρησε κόρη αὐτῆ
ἀστροῦ, τὸν υἱὸν ἀστροῦ, ὁ ὅποιος ἦταν ποιητής,
μὰ ποιητὴς στερημένος καὶ τοῦ πεῖδ μικροῦ τα-
λάντου· διότι ἀλήθεια ἐὰν εἶχε τάλαντον θὰ ἐ-
κάθητο στὸ δωμάτιόν του νὰ στιχορρῆ, ἀντὶ νὰ
περιμένῃ στὸ δρόμο τὰ κορίτσια ποῦ θὰ περ-
νοῦσαν.

«Α! πόσον σ' ἀγαπῶ, πόσον εἶναι γλυκὺ
νὰ φιλῆ κανεὶς χεῖλη δροσερὰ κάτι τι πεῖδ ὠ-
χρὰ ἀπὸ βαβοῦλι τριανταφυλλιοῦ. Ακολούθησέ
με στὸ μυστηριώδες βάθος τοῦ δάσους ποῦ εἶνε
ἐδῶ κοντά, εἰς τὰ χανδάκια ποῦ στενάζουν σὰν
καρδιὲς πληγμένες ἀπ' τὸν ἔρωτα. Ακολούθησέ
με, ἀκολούθησέ με! Γνωρίζω μέρος κατάμονο,
ποῦ ἡ ἐπιθυμία εἶνε αἰώνια. Ἀλλὰ ἂν φοβᾶσαι
τὴν ἀγριάδα τῶν δασῶν, σὲ πηγαίνω σπῆτι μου,
κάτω ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ βουναλάκι, καὶ ἐκεῖ, μα-
κρὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, θὰ γνωρίσωμεν τὴν
θεῖαν εὐχαρίστησι ποῦ δὲν ἐκφράζεται μὲ λόγια,
νὰ εἴμεθα φίλοι!» Καὶ ἡ Τριανταφυλλένια
εἶπε: «Α! τὸ θέλω, τὸ θέλω! στὸ δάσος ἂν
τὸ ἐπιθυμῆς, στὸ σπῆτι σου ἂν τὸ προτιμᾷς.»

* *

Ἡ Τριανταφυλλιά ἐπεριπάτησε πολλὴ ὥρα
στὸ στενὸ δρόμο, ὁ ὅποιος ἦταν φραγμένος ἀπὸ
ἀκάνθια καὶ ἄθλια πυκνὰ ἀγριόχορτα. Κανεὶς
δὲν ἤρχετο, οὔτε πρέσβεις γιὰ νὰ ζητήσουν τὸ
χέρι τῆς γιὰ κανένα μεγάλο βασιλεῖα, οὔτε ἐ-
ραστής ποῦ γνωρίζει μὲ ποῖον τρόπον φθάνουν
στὰ πυκνὰ δάση καὶ στὰ εὐμορφα ἐξοχικὰ σπῆ-
τια· ἐβράδυσσε ἀλλὰ δὲν συνήντησε κανένα.

Ὀλῆ ἡ γῆ χλώμιασε ἀπὸ τὸ μελαγχολικὸν
φῶς τῆς σελήνης. Τότε—κουρασμένη, πεινοῦσε
διψοῦσε, τὰ πόδια τῆς σχισμένα ἀπὸ τὰ πετρά-

δια—πίσω ἀπὸ μιὰ ἰτιά εἶδε ἕνα μεγάλο ἄσπρο
σχῆμα τὸ ὁποῖον ἀγκάλιασε μὲ τὰ δύο τῆς χέ-
ρια τὰ ξηρὰ καὶ ἰσχνὰ: ἕνα στόμα ὠχρὸν, τὸ ὁ-
ποῖον δὲν ἐκινεῖτο καθόλου, τῆς ὠμίλησε μὲ
φωνὴν ἡ ὁποία ἐφαίνετο σὰν νὰ βγαίνει ἀπὸ πολὺ
μακρὰ:

«Ἐλα! Ἐλα! εἶμαι ἐκεῖνο ποῦ δὲν ἀπατᾷ!
εἶμαι ἡ μόνη ἐρωμένη καὶ ὁ μόνος ἐραστής. Καὶ
θὰ σὲ πάγω σ' ἕνα κρεβάτι ψυχρὸ, ἀπολαυ-
στικὰ ψυχρὸ, χωρὶς νὰ ταρασῆ καὶ νὰ ξυπνᾷ.»
Ἡ Τριανταφυλλιά εἶπε, «Πῶς φοβοῦμαι!»
Ἀλλὰ δὲν ἀντιστάθηκε ἔστὸ σφύξιμο τῶν δύο
ἰσχνῶν χειρῶν ποῦ ἦταν ὠχρὰ σὰν τὸ κερί.

Ἐν τούτοις μόλις ἔγεινε—χρόνος τὴν συμ-
φωνημένην ἡμέραν, τὴν συμφωνημένην ὥρα,—
ἡ Τριανταφυλλίτσα καὶ ἡ Τριανταφυλλένια δὲν
ἀργοπόρησαν, ἔλθαν καὶ συνηντήθησαν ἔστὸ
τρίστρατον. Ὅσον διὰ τὴν Τριανταφυλλιά, ἄρ-
γησε, ἀλλὰ βέβαια θ' ἄρχετο καὶ αὐτῆ.

Ἀλλοίμονον λέγει ἡ Τριανταφυλλίτσα, αἱ θρι-
αμβευτικαὶ δόξαι τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῶν ἑορτῶν
δὲν κάμουν καθόλου τὴν καρδιὰ νάνε εὐχαρι-
στημένη. Κουράζεται κανεὶς πολὺ εὐκολὰ ὅταν
ἔχει ὑπηκόους εὐπειθεῖς καὶ στρατοὺς δοξα-
σμένους καὶ στενοχωρεῖται καὶ νυστάζει κάτω
ἀπὸ τὸν χρυτὸ θόλον.

Ἐπειτα ἔκλαυσε σκεπτομένη ὅτι ὁ δρόμος τὸν
ὁποῖον ἀκολούθησε δὲν ἦταν ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος
φέρει πρὸς τὴν Εὐτυχίαν.

—Ἀλλοίμονον! λέγει ἡ Τριανταφυλλένια
οἱ πεῖδ ἐρωτευμένοι μιὰ μέρα παύουν νὰ εἶνε
πιστοί. Ἐπειτα ἀπὸ χαρὰ ποῦ βαστᾷ πολὺ λίγο
δοκιμάζει τὴν αἰωνία λύπη. Βλέπεις, μεσ' τὸν
καθρέπτη τὴν ἐπιούσαν τῆς πρώτης προδοσίας
ὠχρὰ τὰ χεῖλη τὰ ὅποια ἦταν τόσοσιν ροδοκόκ-
κινα τὴν ἐπιούσαν τοῦ πρώτου φιλήματος. Συγ-
χωρεῖς μὰ δὲν ξεχνᾷς τὰς ἀπιστίας. Καὶ εἶνε
φοβερὸ νὰ περιμένῃς πολλὴ ὥρα μὲ τὸ σκοτει-
νιασμένο φῶς τοῦ λεπτοῦ κεραιοῦ, τὸ ὁποῖον λυ-
ώνει τόσο ἀργὰ καὶ τόσο γρήγορα, ἐκεῖνον ποῦ
σὰν γυρίση τὸ γένειον καὶ τὰ μαλλιά του βγάξουν
ἕνα ἄρωμα, τὸ ἄρωμα ἀντεραστρίας.

Ἐπειτα ἔκλαυσε,—σκεπομένη ὅτι ὁ δρόμος
τὸν ὁποῖον ἀκολούθησε δὲν ἦταν ἐκεῖνος ὁ ὁ-
ποῖος φέρει πρὸς τὴν Εὐτυχίαν.

Καὶ ἡ Τριανταφυλλιά; Δὲν ἔλθε ὅση ὥρα
ἡ Τριανταφυλλίτσα καὶ ἡ Τριανταφυλλένια ἐ-
λεινολογοῦσαν τὴν κατάστασίν των. Διὰ τὴν ἔ-
λειψε ἀφοῦ ὑπεσχέθη καὶ ὠρκίσθη;

Σὲ πεῖδ μέρος λοιπὸν ἐκρατήθη; Στὸ κρεβ-

βάτι τὸ πολὺ ψυχρὸ, τὸ ἀπολαυστικῶς ψυχρὸν,
χωρὶς νὰ ταρασῆ καὶ νὰ ξυπνᾷ, τὸ ὁποῖον ὠνο-
μάζουν μνήμα, καὶ ἦταν τόσοσιν καλά ποῦ δὲν
ἤθελε καθόλου νὰ σηκωθῆ ἀπὸ ἐκεῖ.

Τάκης Σίμος

CATULLE MENDES

MAZY

Μοῦπες.— Ποτέ μου τὴ μορφή δὲν τὴν κυττάζω,
Μόνον τὸ πνεῦμα συμπαθῶ καὶ τὸ θαυμάζω»
Καὶ στέναξες βαθειά.

Μοῦπες.— Πολλὰ αἰσθάνομαι μεσ' ἔστην καρδιά μου,
Μὰ δὲν μπορῶ καὶ νὰ σοῦ πῶ τὰ αἰσθήματά μου,
Σὺ μάντεπέ πειά».

Μοῦπες.— Διόλου ἐγωῖσμό δὲν ἔχω, μόνον
Ἐρωτα ἕνα ἰδανικὸ, βαθειά ἀνοιώωνω
Ἀγάπη μυστικὴ».

Γι' αὐτὸ μ' ἀρέσει ἡ ποίησις καὶ τὴν λατρεύω,
Γι' αὐτὸ νὰ ζῶ μὲ σύντροφο πιστὸ γυρεῖω
τὴ μυστικῆ».

Μαζὺ μου ἔστην ἀκρογιαλιά περιπατοῦσες,
Ὅταν μοῦ τάλεγες αὐτά. Καὶ σιωποῦσες
Ἐστὸ δρόμο ξαφνικά,
Σὰν ἄκουες τὰ κύματα σιγὰ νὰ σποῦνε,
Σὰν κύταξες στὸν οὐρανὸ νὰ γλυκοβοῦνε
Ἀστέρια μερικὰ.

Τὴ ἀρμονία θεϊκιά! Τὰ βήματά μου
Ἀκολουθοῦσαν τοὺς παλμούς μεσ' ἔστην καρδιά μου,
ὁποῦ χτυποῦσαν,
Τὰ κύματα μὲ μυστικὴ, περίσσια χάρι
Ἀφρογαλάξια ἔστην ἀκτὴ, δύο—δύο, ζευγάρι
Ἐρωτευμένα σβούσαν.

ΧΡ. ΒΑΣΙΛΑΚΑΚΗΣ

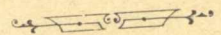
ΓΝΩΜΑΙ

Ἡ εὐαίσθητος καὶ ἐρωτόληπτος καρδιά καθίσταται διὰ
τοῦ ἔρωτος ὡς ὁ γοητευτικὸς καὶ καρποφόρος κήπος, ὁ-
στις διὰ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων καὶ τῆς διηγεκοῦς καὶ ἐπι-
μελοῦς καλλιέργειας ἀναδίδει γλυκειὰς εὐωδίας.

Ἡ δάφνη εἶναι εὐτελής εἰς τὸν δίδοντα αὐτὴν, ἀλλὰ
πολύτιμος εἰς τὸν λαμβάνοντα.

Ὁ ἀργυρὸς εἶνε πολυτιμότερος τοῦ χαλκοῦ, ὁ χρυσοῦς
πολυτιμότερος τοῦ ἀργύρου, ὁ ἀδάμας πολυτιμότερος τοῦ
χρυσοῦ, ἡ δὲ ἀρετὴ πολυτιμότερα τοῦ ἀδάμαντος.

Καὶ ἐπὶ τῆ ὑποθέσει ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ὑπάρχει, ἡ θρησκεία
θὰ εἶνε πάντοτε ἄγία καὶ θεία... Ὁ Θεὸς εἶνε τὸ μόνον
Ὄν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ διὰ νὰ βασί-
λεύσῃ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΣΟΦΙΑ ΛΑΣΚΑΡΙΔΟΥ

Ἡ Σοφία Λασκαρίδου εἶναι ἡ μόνη Ἑλληνὶς τοπιογράφος ἢ θαυμασθεῖσα καθ' ἑλλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Εὐρώπῃ. Εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῶν Παρισίων τοῦ 1900 εἶχεν ἐκθέσει ἔργα τῆς τὰ ὅποια ἐβραβεύθησαν, ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὰς Βρυξέλλας. Κατ' αὐτὰς εὐρίσκειται ἐν Μονάχῳ ὅπου ἐξέθεσεν ἔργα τῆς εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῆς 1ης Ἰανουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους· τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκθέσεως ταύτης δὲν ἐξεδόθησαν ἔτι, ὁ τύπος ὅμως τοῦ Μονάχου γράφει ἐνθουσιωδέστατα περὶ τῆς Ἑλληνίδος ζωγράφου. Ζωγράφοι ἀσχολούμενοι εἰς τὴν τοπιογραφίαν δὲν ὑπάρχουν πολλοὶ εἰς ἑλλην τὴν Εὐρώπην, ἀφίνομεν τὴν Ἑλλάδα, ἔνθα διαπρέπει μόνη ἡ Σοφία Λασκαρίδου, ἢ ὅποια εἶνε ἤδη εὐφώνως γνωστὴ καθ' ἑλλην τὴν Εὐρώπην, καὶ ἔχει τιμῆσαι τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ τὴν Ἑλληνικὴν τέχνην.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Ο βασιλεὺς μου δὲν κατοικεῖ εἰς Παλάτιον, οὔτε χρυσᾶ σειρήνια φορεῖ. Δὲν ἔχει Αὐτοκράτορας, στρατάρχας, ἢ στρατηγούς, συνταγματάρχας, ὑπασπιστὰς δὲν ἔχει.

Δὲν ἔχει Αὐτὴν ἄλλ' οὔτε Σταύλους νὰ συντηρήσῃ ἔχει ὁ Βασιλεὺς μου.

Δὲν εἶνε ἐπιστήμων, ὅστις κεκλεισμένος εἰς τὸ γραφεῖόν του ἀπὸ πρωίας μέχρι βαθείας νυκτὸς ἐν μέσῳ βιβλίων καὶ λεπτῶν ὀργάνων μελετᾷ μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας τὴν ὅλην ἐπιστήμην καὶ πειραματιζόμενος εἰς τὸ ἐργαστήριόν του ζητεῖ νὰ ἐρευνήσῃ καὶ ἀντιληφθῇ τὴν Φύσιν καὶ τοὺς αἰωνίους αὐτῆς νόμους, ἵνα μεταχειρισθῇ αὐτοὺς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος.

Δὲν εἶνε διπλωμάτης, ὅστις ἐν ἔχων ἰδανικόν, σκοπὸν ἕνα, τὴν ἐξυπρέτησιν τῆς πατρίδος, τὴν ἀνύψωσιν καὶ πρόοδον αὐτῆς, μελετᾷ ἀδιακόπως τὴν ὅλην πολιτικὴν κατάστασιν, καταστρωννύει σχέδια ἐπὶ σχεδίων, συνομολογεῖ συνθήκας ἢ συμμαχίας, ἐξοπλίζει στρατοὺς καὶ στόλους, γαλθανίζει τὸ ἔθνος διὰ μιᾶς φράσεως καὶ ρίπτει αὐτὸ ἀχάθεκτον εἰς τὸν ἀγῶνα ἢ τοῦ ἐπιβάλλει σιγὴν, κατὰπνιζίν τῶν πόθων του καὶ ὑπομονήν, αὐτὸς κυρίαρχος τοῦ μυριοστόμου καὶ ἀτιθάσσου λαοῦ, αὐτὸς διευθυντὴς τῶν μεγίστων αὐτοῦ ὑποθέσεων, τῆς ὑπάρξεώς του, τῆς τύχης του.

Δὲν εἶνε καλλιτέχνης, ὅστις ἀνήσυχος καὶ περιφροντικὸς ἀναζητεῖ πανταχοῦ νὰ συλλάβῃ τὸ ἰδανικὸν κάλλος, ὅπως ἀποτυπώσῃ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ πηλοῦ, τοῦ λίθου, τοῦ μαρμάρου ἢ τῆς ὀθόνης διὰ τῆς σμίλης, τῆς γραφίδος ἢ τοῦ χρωστήρος, περικλείων εἰς μίαν γραμμὴν κόσμον ὁλόκληρον αἰσθημάτων εἰς μίαν στάσιν ἢ κίνησιν, εἰς ἓν μειδιάμα, ὅσα ὁ πειρητὴς ἀδυνατεῖ νὰ εἴπῃ εἰς ποταμούς στίχων.

Δὲν εἶνε τέλος λειτουργὸς τοῦ ὑψίστου, ὅστις ἐγειρόμενος πρῶτος τὴν χαραυγὴν εἰς τὴν πρώτην φωνὴν τοῦ ἀλέκτορος καὶ κκταλείπων ὀπισθὲν του τὰ ἐγκόσμια πάντα, εἰσέρχεται συνεσταλμένος εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὅπου ὑπὲρ τῶν πάντων δεόμενος ἀνυψοῦται νοερῶς εἰς ὕψη ὑπερκόσμια, θίγων διὰ τῆς ψυχῆς του αὐτὸ τὸ θεῖον, οὐτινος ἐκλιπαρεῖ τὴν εὐσπλαγγίαν καὶ τὸ ἔλεος ὑπὲρ τῶν ἀνομημάτων τῆς πάντοτε ἀνομούσης ἀνθρωπότητος.

Εἶδατε ποτὲ σφριγῶντα νέον μὲ κκτατομὴν προσώπου ἱκανὴν νὰ διαμφισβητήσῃ τὴν δάφνην πρὸς αὐτὸ τὸ Πραξιτέλειον ἀριστούργημα, τὸν θεῖον Ερμῆν, ὅστις ὅμως, παρὰ τὴν κλασσικὴν πλαστικότητα τοῦ σώματός του ἔχει παραλύτους τοὺς ἑαυτοῦ πόδας; Εἶδατε ἄνδρας εὐτραφεῖς καὶ ὑγιεστάτους, οἵτινες καίτοι ἐλεύθεροι παθῶν καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς θερμῆς λατρείας τῆς Θεᾶς Ἀστάρτης, οὐχ ἤττον σύρουσι τοὺς πόδας των μετὰ πολλοῦ κίπου στηριζόμενοι εἰς μίαν ἢ δύο μικρὰς ἢ μακρὰς βάρβδους, περιπατοῦσι δυσκόλως, ὅτε μὲν ὡσεὶ βιαίως καὶ μετὰ παλμῶν, ὅτε δὲ βραδέως καὶ ἐπιπόνως, σύροντες, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοὺς πόδας των καὶ πιέζοντες δι' αὐτῶν τοῦτο;

Οὔτοι ὑπῆρξαν κρανοφόροι ἱππῶται τοῦ τάγματος τῶν σπογγαλιέων, ἦσαν ἢ εἶνε ἔτι μηχανικοὶ σπογγαλιεῖς, ἦσαν ἢ εἶνε ἔτι σφουγγαράδες. **Ο βασιλεὺς μου εἰς τούτους ἀνήκει.**

Βλέπωντες ἄνωθεν τὸν μηχανικὸν αὐτὸν σπογγαλιέα περιπατοῦντα καὶ ἐργαζόμενον εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, βλέπων τὸ ἐλαστικὸν αὐτοῦ φόρεμα διὰ τοῦ ὁποῖου καλύπτει τὸ ὅλον αὐτοῦ σῶμα, τὸν βαρὺν μολύβδινον θώρακα, τὰ χάλκινα βάρη τὰ ὅποια φέρει εἰς τὸ ἐξυτοῦ στήθος, ὅπως δυναθῇ νὰ συγκρατηθῇ εἰς τὰ βάρη τῶν θκλ-στῶν, βλέπων τις

τέλος τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἐκ χαλκοῦ περικεφαλαίαν, ἥτις στηριζομένη ἀκριβῶς εἰς τὸν θώρακα καλύπτει τὴν κεφαλὴν του καὶ ἐπιτρέπει αὐτῷ ἀνετον σχετικῶς τὴν ἀναπνοήν, καταλαμβάνεται ὑπὸ ἰλίγγου, ὑπὸ ἐκπλήξεως καὶ φόβου ἅμα ὡς ἀντικρύζων διαβολικὴν τινα ὄντως μορφήν.

Οἱ δύο μεγάλοι κρυστάλλινοι φακοί, τοὺς ὁποῖους φέρει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἢ περικεφαλαία, φαίνονται μακρόθεν ὡς εἰς, δίδοντες οὕτως ἀμυδρὰν εἰκόνα τοῦ παλαιφήμου πάλαι ποτὲ Πολυφήμου.

Αἱ δὲ ἐκ τῆς κεφαλῆς του ἀείποτε ἐξερχόμεναι παμμεγέθεις φυσαλίδες ἐκ τῆς ἀνακνώσεως ἐν τῇ περικεφαλαίᾳ τοῦ ἀέρος, διερχόμεναι τόσῃ ὕψι, ὅπως ἀποθέσωσιν ἀπαλὸν φίλημα ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς θαλάσσης, προσδίδουσιν εἰς τὴν ὄλην εἰκόνα φαντασμαγορικὴν τινα ὕψιν, διαβολικὴν τινα μορφήν, τὴν ἰδέαν ὑπερανθρώπου Βεελζεβούλ.

Καὶ ἔμως!

Εἶνε ὄντως θαυμασία ἡ θέσις τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ὅταν μόνος διέρχεται τὰ ἀπέραντα καὶ πρῶθεν τοῦ Πόντου ἐδάφη, ὅταν εἰς τὸν βυθὸν τῶν θαλασσῶν παραμένων μόνος αὐτὸς φιλοσοφεῖ ἀντικρύζων τόσον θαυμασίως ποιητικὰς εἰκόνας, τόσον ἐκπᾶγλους καλλονὰς. Εἶνε ὄντως ἔξοχον ὅταν παρίσταται τις ἄφρονος μάρτυς τόσων εἰδυλίων ἀλλὰ καὶ τόσων τραγικῶν ἐν τῇ θαλάσῃ γεγονότων ὅταν βλέπῃ πρὸ αὐτοῦ, βλέπῃ πέριξ του, κάτωθεν καὶ ἄνωθεν του κόσμον ὁλόκληρον, νέον καὶ ἄγνωστον ἀπὸ τοῦ μικροσκοπικωτέρου ὀστράκου μέχρι τοῦ μεγαλειτέρου κολοσσοῦ, ὅταν συναναστρέφεται μὲ τόσους καὶ τόσους ἰχθύς, ταιούτης μορφῆς, ταιούτου σχήματος καὶ μεγέθους, ὅταν ἀνταλάσῃ ἀσπασμοῦς μὲ τὰ μεγαλείτερα κῆτη, τὰ ὅποια ὡς ἄλλαι κινούμεναι νῆσοι διατρέχουσι τοὺς ὠκεανούς καὶ τὰς θαλάσσας, φέρονται ἐπὶ τῆς εὐρείας ῥάχεώς των ἀπειρίαν ὄλην μικροκόσμων, ὅταν τέλει χαιρετᾷ φιλικῶς καὶ ὡς παλαιὸς αὐτῶν γώριμος τὰ θαλάσσια θηρία, εἰς τὰ ὅποια εἰς μόνος κυριαρχεῖ νόμος, μίξ ἰσχύει διάταξις, ἢ δύναμις τοῦ ἰσχυροτέρου, εἰς μόνος λατρεύεται Θεός, ὁ Θεὸς τῆς συντηρήσεως, τῆς υπάρξεως, τῆς Ζωῆς, ὁ Στόμαχος.

Β.

Καὶ ἐὰν μὲν ὁ σπογγαλιεὺς οὕτως εἶνε νουνεχῆς

καὶ προσεκτικός, ἐὰν δὲν καταχρᾶται τῶν δυνάμεών του, ἀλλ' ἐν μέτρῳ καὶ μετὰ προσυχῆς ἰδικιτέρας ἐξασκεῖ τὸ βαρύτερον ἔργον του τότε τὰ πράγματα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βαίνουσι καλῶς· εἰ δ' ἄλλως καὶ θέλει νὰ δείξῃ ἄμετρον καὶ ἄκκιρον πᾶλληκρισμόν, ἢ ἀφηρημένον καὶ ἀδιάφορον μυκτηρίζει τὰς προτροπὰς καὶ συστάσεις τῆς ἐπιστήμης, τότε ἢ προσβολὴ ἢ ὡς λέγουσι τὸ **κτύπημα** εἶνε ἀφευκτον καὶ φουβερὸν.

Εἰ δὲ τοῦτο εἶνε λίαν ἰσχυρὸν καὶ ἔντονον, τότε ὁ ἀτυχὴς σπογγαλιεὺς ἀποθνήσκει ἀμέσως ἢ μετὰ ὥρας τινὰς, ἡμέρας ἢ καὶ ἐβδομάδας, θάπτομενος ἐν ἀδαμιαίᾳ παραβολῇ ἐντὸς τῆς ἀφιλοξένου ἄμμου τῆς Ἀφρικῆς, ἢ ὑπερσυνηθέστερον, ἐντὸς σάκκου μετὰ τινῶν χαλκίων ρίπτεται ὡς ἄλλος Νέλσων εἰς τὸ πέλαγος.

Ρίπτεται εἰς τὸ πέλαγος αὐτὸς ὅστις τὸ ἐγνώρισε παιδιόθεν, εἰς τὰ κύματα τοῦ ὁποῦ ἐνανουρίσθη νκυτόπαις, ἐβουκάλισε τὰ νεανικὰ ὄνειρά του ὡς ἔφηθος νεανίας καὶ παρέδωκε τὰς ἐλπίδας του ὡς ἀνήρ.

Ρίπτεται εἰς τὸ πέλαγος αὐτὸς ὅστις τὸ ἐγνώρισε κατὰ πλάτος καὶ βάθος καὶ παραφόρως ἠγάπησεν, εἰς τὸ πέλαγος ὅπου ἀνέπτυξε τὸ ἠράκλειον σῶμά του, τὴν χαλυβδίνην του θέλησιν καὶ ἀντοχήν, τὸ πέλαγος τὸ ὅποιον ὑπηρετήσεν καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον καὶ οὐτινος ἐγνώρισε καὶ ἐγεύθη τὰς καλλονὰς καὶ τὰ θέληγτρα, ἐδοκίμασε τὴν χαρὰν καὶ γαλήνην, τὴν τρικυμίαν καὶ τοὺς θυμούς.

*

**

Εἰς τὸ ἐγνώρισε ἢ κεφαλὴ τῶν οὕτως ἀποθησκόντων δυστυχῶν σπογγαλιέων παραμορφοῦται τοσοῦτον φρικωδῶς, ὥστε κυκνοῦται βαθύτατα, σχεδὸν μελανοῦται καὶ ἐξογκοῦται τοσοῦτον ἐντὸς τῆς χαλκίνης περικεφαλαίας, ὥστε ὅπως ἐξέλθῃ ἐκεῖθεν πρέπει **διὰ πρόνοιας** ν' ἀποτραπῆ τοῦ λειποῦ σώματος καὶ νὰ κατακερατωθῇ.

Εἶνε δ' ἀπείρως τραγικὴ εἰκὼν ἡ θεὰ δεκάδος ῥωμαλαίων ἀνδρῶν, οἵτινες διὰ παντοίων ἀνὰ χεῖρας τεμνόντων ὀργάνων ζητοῦσι ν' ἀποκόψωσι τὴν κεφαλὴν προσφιλοῦς συναδέλφου των καὶ πλύναντες τὰς αἰμοσταγεῖς χεῖρας των καὶ τὴν πλήρη αἵματος καὶ σαρκῶν μετὰ τριχῶν ἢ ὀστέων ἀπαίσιαν περικεφαλαίαν, θέτουν πάλιν ἐντὸς αὐτῆς τὴν

ἐαυτοῦ ἕκαστος κεφαλὴν καὶ κατέρχονται εἰς τὸν αὐτὸν καὶ ὁ ἀποκεφαλισθεὶς βυθὸν τῆς θαλάσσης πρὸς ἀνύψωσιν καὶ ἀλειάν τοῦ σπόγγου!

Ἔχοντες οὗτοι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των ζωηρότατην τὴν φουβερὰν εἰκόνα τοῦ τραγικοῦ θανάτου τοῦ φίλου καὶ συντρόφου των, κρύπτοντες εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς των τὴν τελείαν ἀπελπισίαν, ἀντικρύζουσιν ὡς ἄλλοι μονομάχοι τῆς ἀρχαίας Ῥώμης, αὐτὴν ταύτην τὴν συμφορὰν ἐν ὄλη τῇ τῆ φρικαλεότητι, αὐτὸν τοῦτον τὸν Θάνατον.

Ὁ εἰς τὸν ἀρχαῖον Μινώταυρον προσφερόμενος πάλαι ποτὲ αἱματηρὸς ἐκ σφριγγῶν νέων καὶ νεανίδων φόρος, ὅστις τόσον εἰδυλιακῶς κατελύθη ὑπὸ τοῦ ἀθανάτου Ἀττικοῦ ἥρωος, ὡχρηῖ νομίζω καὶ ἐξουδενοῦται ἐναντι τῆς ἐκατόμβης θυμάτων, τὰ ὅποια προσφέρουσιν ἐτησίως αἱ θαλαραὶ τοῦ Αἰγαίου Νῆσοι εἰς τὸ ἀπαίσιον Σκάφανδρον.

Γ.

Ἐὰν ὅμως ἡ προσβολὴ εἶνε ἐλαφρά, τότε ὁ δῦτης οὗτος ζῆ μὲν ἀλλ' ἔχει παραλύτους τοὺς πόδας· καὶ ὅπως συντηρηθῆ ἄχθος πλέον αὐτὸς ἀρούρης γίνεται μετὰ πολλὰς διακυμάνσεις, στερήσεις καὶ ἀνεκδιηγήτους ἐξωτερικὰς κακουχίας καὶ φοβερὰς ψυχικὰς ἐπαναστάσεις, γίνεται λέγω ἐνίοτε... ἐπαίτης.

Ἐπαίτεῖ τὸν ἄρτον αὐτὸς ὅστις χθὲς ἔπι καὶ πρῶτα ἦτο κεφαλαιοῦχος εὐκατάστατος, τῆς δὲ

λίραις ἔρριπτεν εἰς τὰ παιγνίδια μὲ τὴν **χοῦφτα**. Ἐπαίτης αὐτὸς, ὅστις διήλθε περὶ τὰς μεγαλειτέρας κορυφὰς τῶν ὑπὸ τὴν θάλασσαν ὄρεων, αὐτὸς ὅστις εἶδε τὰς ρίζας τῶν βουνῶν, τῶν νήσων τὴν μητέρα.

Ἐπαίτης αὐτὸς ὅστις, ἐνετρήθησεν εἰς τὴν θέαν καὶ τὸ **διάβα** τῶν ὑπὸ τὴν θάλασσαν κοιλάδων, ὅστις διεσκέδασεν εἰς τοὺς μεγαλειτέρους τοῦ πελάγους βυθοῦς, ὅστις γνωρίζει σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν τὴν ὄλην λεκάνην τῆς Μεσογείου, τὰς κοιλάδας καὶ τὰ βουνὰ τῆς, τὰς ὄρεοσειρὰς καὶ τὰ ὄροπέδια αὐτῆς, αὐτὸς ὁ κάλλιον παντὸς γνώστης τῆς χλωρίδος τῆς, ὁ ὑπὸ τὰ κολοσιατὰ ἐνίστησθε τῆς φυτὰ παραμείνας, οὐχὶ ὅπως σκιασθῆ, ἀλλ' ἵνα ἀναπνεύσῃ καὶ θυμάσῃ ὁ μικρὸς αὐτὸς τὸ ἀπείρως μέγα τῆς φύσεως ἔργον.

Ἐπαίτης αὐτὸς, ὅστις ἐγνώρισεν ἐκ τοῦ πλήσιον ὄλα τὰ θηρία τῶν θαλασσῶν καὶ ἔκαμεν αὐτὰ τρέμειν, αὐτὸς ὅστις μὲ τὸν κάμακα ἀνὰ χεῖρας, ὡς ἄλλος ἐνοσίχθων Ποσειδῶν, ἐκυνήγησεν εἰς τὰ ἔγκατα τῶν θαλασσῶν καὶ σεναλάμβανε ζῶντας ἢ τραυματισμένους τοὺς μεγαλειτέρους ἰχθεῖς, αὐτὸς ὁ **Ἡγεμὼν τῶν θαλασσῶν, ὁ Βασιλεὺς τοῦ πόντου.**

Ὁ πτωχὸς μου βασιλεὺς!

ΣΚΕΥΟΣ Γ. ΖΕΡΒΟΣ Ἱατρός

ΑΙ ΘΕΩΡΙΑΙ ΕΝ ΤΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

«Τὰ πάντα εἶ»

Εμφυτος ὑπάρχει ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἡ ὁρμὴ, τοῦ διερωτᾶν ἑαυτὸν, τίς εἶνε ἡ αἰτία τῶν διαφορῶν φυσικῶν φαινομένων. Ἀλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ κορέσῃ τις τὴν ὁρμὴν ταύτην, ἂν δὲν παραδεχθῆ γεγονότα τινὰ, περὶ τῆς αἰτίας τῶν ὁποίων οὐδὲν θέλει νὰ γνωρίζῃ.

Τὰς ἀρχὰς ταύτας ὀνομάζει ἡ Γεωμετρία ἀξιώματα, Γνωρίζομεν δὲ πῶς διάφορα γεωμετρικὰ συστήματα στηρίζονται ἐπὶ διαφορῶν ἀξιωμάτων.

Ὁ Νεύτων κατῳρίθωσε νὰ ἐξηγήσῃ τὰς κινήσεις τῶν διαφορῶν οὐρανίων σωμάτων, ἐπὶ τῇ βάσει ἐνὸς νόμου τῆς βαρύτητος. Ὁ νόμος αὐτὸς κατ' ἀρχὰς ἦτο θεωρία, δηλαδὴ ἡ ἀλήθεια τὴν ὁποίαν

ἐξέφραξε δὲν εἶχε γείνει παραδεκτὴ πρὸ ὅλων τῶν ἐπιστημόνων. Ὁ νόμος τῆς βαρύτητος. «Δύο σώματα ἔλκουν ἀλλήλα κατ' εὐθὴν μὲν λόγον τῶν μαζῶν ἀντίστροφον δὲ τοῦ τετραγώνου τῆς ἀποστάσεως» δὲν μᾶς ἐξηγεῖ διατὶ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ αὐτὴ ἡ σχέσις, τί ἀναγκάζει τὰ σώματα νὰ ἔλκωσιν ἀλλήλα, καὶ διατὶ κατ' αὐτὸν καὶ οὐχὶ κατ' ἄλλον τρόπον. Δὲν γνωρίζομεν τὴν αἰτίαν τοῦ νόμου τῆς βαρύτητος.

Ἡ χημεία μᾶς λέγει ὅτι ἐν μόριον ὕδατος συνίσταται ἐκ δύο ἀτόμων ὑδρογόνου καὶ ἐνὸς ὀξυγόνου. Διατὶ ὄχι ἐν ἄτομον ὑδρογόνου καὶ δύο ὀξυγόνου ἀγνοοῦμεν. Πολλοὶ σχολαστικοὶ

φιλόσοφοι αναφέρουν τοιαῦτα παραδείγματα, ἵνα ἀποδείξωσιν ὅτι οἱ φυσικοὶ ἐπιστήμαιοι μετὰ τὰς γιγαντιαίας προόδους των, εὐρίσκονται ἀκόμη ἐν νηπιώδει καταστάσει. Τὸ τοιοῦτον εἶνε σόφισμα. Ὁ ἀστρόνομος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων τῆς βαρύτητος εἶνε εἰς θέσιν νὰ προσδιορίσῃ, νὰ προφητεύσῃ ἂν θέλητε ποῦ θὰ εὐρίσκειται ὁ τάδε ἀστὴρ κατὰ τὴν δεῖνα ἡμέραν καὶ ὥραν. Αἱ προφητεῖαι αἱ ὁποῖαι εἰς ἄλλους αἰῶνας ἐγένοντο ὑπὸ ἑπερανθρώπων ὄντων, γίνονται σήμερον ὑπὸ τῶν κοινῶν θνητῶν τῇ βοήθειᾳ ἀστρονομικῶν τινῶν ὀργάνων. Ὁ νόμος τοῦ Νεύτωνος εἶνε ἀλήθεια αἰώνιος.

Τὸ αὐτὸ ὅμως δὲν συμβαίνει καὶ διὰ τὰς θεωρίας. Ἡ λογικὴ δὲν ἀναγκάζει ἔλους τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὰς παραδεχθῶσι. Δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐξηγηθῶσιν πάντοτε ἀρκούντως μίαν ὁμάδα φυσικῶν φαινομένων.

Ἐπιτρέπουν ἑξαιρέσεις. Ομοιάζωσι μετὰ τοὺς κανόνας τῆς γραμματικῆς. Ἀς ἐξετάσωμεν λοιπὸν καὶ τὴν χρῆσιν αἱ θεωρίας ἀπ' οὗ δὲν περικλείωσιν πάντοτε τὴν ἀλήθειαν. Νομίζομεν ὅτι κατάλληλον παράδειγμα ἔχομεν ἐν ταῖς περὶ τοῦ φωτὸς θεωρίαις. Ὁ Νεύτων ὁ ὁποῖος καὶ ἐδῶ πολλὰ ἀληθείας μᾶς ἐχάρισεν, ἐνόμιζεν ὅτι τὸ φῶς εἶνε ὕλη ἢ ὁποῖα ἐκπέμπεται ἀπὸ τὰ φωτεινὰ σώματα. Τὸ τοιοῦτον οὐδεὶς ἐπιστήμων παραδέχεται σήμερον. Ἐπὶ τῆς θεωρίας ὅμως αὐτῆς βασίζονται πλείστοι ὅσοι πρόοδοι ἐν τῇ ὀπτικῇ. Ἡ θεωρία ὅτι τὸ φῶς ἀποτελεῖται ἀπὸ μικρότατα μόρια ὕλης, ἂν καὶ σφαλέρῃ, ἐφάνη χρήσιμος εἰς τὴν ἐπιστήμην. Σήμερον παραδεχόμεθα ὅτι μεταξὺ ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάνσεων τὰς ὁποίας μᾶς δίδει ἡ συσκευή τοῦ *Ruhmkorff*, καὶ φωτὸς, ὑπάρχει ποσοτικὴ καὶ οὐχὶ ποιοτικὴ διαφορά. Αἱ κυμάνσεις τοῦ φωτὸς ἔχουσι μῆκος κατὰ πολὺ μικρότερον τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν. Ὁ *Hertz* κατώρθωσε νὰ παραγάγῃ ἠλεκτρικὰς κυμάνσεις αἱ ὁποῖαι θλῶνται ὅπως τὸ φῶς, καὶ ἔχουσι τὴν ταχύτητα τοῦ φωτὸς. Ἐπὶ τῶν πειραμάτων τούτων στηρίζεται ἡ νεωτέρα περὶ τοῦ φωτὸς θεωρία. Τίς οἶδε ἂν μετὰ τινὰς δεκάδας ἐτῶν δὲν ἐγκαταλειφθῆ καὶ ζήτη διὰ νὰ κυριζοῦσῃ ἄλλη καὶ οὕτω καθέξης.

Αἱ θεωρεῖται ἀλλάζουσι, ἢ ἐπιστήμη προσδεύει ἐξελλίσσεται. Τοιαῦτα παραδείγματα ἐγκαταλειφθεισῶν θεωριῶν πλείστα θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν.

Ἐλπίζομεν ὅτι ὁ ἀναγνώστης ἐπέσειν περὶ τῆς ἀληθείας, τοῦ ὅτι διὰ νὰ εἶνε μία θεωρία χρήσιμος δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε ἀληθής. Ἀρκεῖ νὰ μᾶς ὁδηγῆ εἰς τὴν ἀλήθειαν. Ἀρκεῖ νὰ φέρῃ ἁρμονίαν μεταξὺ διαφόρων φαινομένων.

Ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τὴν Φυσικὴν καὶ ἄς ἐλθωμεν εἰς τὴν Βιολογίαν. Ἐδῶ ἔχομεν πολλὰς θεωρίας διότι πολλὰ ἀγνοοῦμεν. Ἀγῶνες πολλοὶ προ-

ηγῆθησαν διὰ νὰ ἐκδιωχθῆ ἀπὸ τὴν Βιολογίαν ἢ θεωρία, ὅτι τὰ βιολογικὰ φαινόμενα ἄλλοι διέπῃσι νόμοι παρά οἱ τῆς Φυσικῆς καὶ Χημείας. Πρὸ ὀλίγου ἀπέθανε εἰς τῶν ἀρίστων μαθητῶν τοῦ *Virchow* ὁ παθολόγος *Rindfleisch*, ὅστις ἐνόμιζε ὅτι διὰ νὰ ἐξηγηθῇ παθολογικὰ φαινόμενα τοῦ ὄργανισμοῦ πρέπει νὰ παραδεχθῆ ζωικήν τινα δύναμιν ἐνυπάρχουσαν ἐν τοῖς κυττάροις καὶ ξένην πρὸς τὰς φυσικοχημικὰς δυνάμεις. Ἡ ἰταλικὴ αὐτὴ σχολὴ ὀλιγίστους ἔχει ἀντιπροσώπους. Ἡ ἐπιστήμη παραδέχεται σήμερον ὅτι τὰ ὄργανικὰ ὄντα διέπῃσιν οἱ αὐτοὶ νόμοι οἱ ὁποῖοι διέπῃσι καὶ τὰ ἀνόργανα. Φυσιολογία εἶνε ἡ ἐφαρμογὴ τῆς Φυσικῆς καὶ Χημείας ἐπὶ τῶν ὄργανικῶν ὄντων. Ψυχολογία ἢ Φυσιολογία τοῦ ἐγκεφάλου ἢ μᾶλλον τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν γέννησιν μιᾶς σκέψεως διὰ χημικῶν ἢ φυσικῶν ἐπιδράσεων. Ἡ ψυχολογία ὅμως τοῦ *Wundt* φησὶ διὰ τῶν αὐτῶν μέσων δι' ὧν καὶ ἡ Φυσιολογία. Ἀπὸ ὅλα τὰ βιολογικὰ προβλήματα ἐν περισσοτέρον ἐνδιαφέρει ἔτι μόνον τοὺς εἰδικῶς περὶ τὴν Βιολογίαν καταγινόμενους, ἀλλὰ καὶ πάντα ἄνθρωπον ὅστις δὲν νομίζει ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς γῆνης σφαίρας παρουσία του σκοπὸν ἔχει τὴν πλήρωσιν σωματικῶν ἀναγκῶν. Ἐννοῶ τὸ πρόβλημα τῆς καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ Σωκρατικὸν «Γνωθὶ σαυτόν» εἶνε ἡ ὥραιότερα διατύπωσις τῆς ὁρμῆς ταύτης.

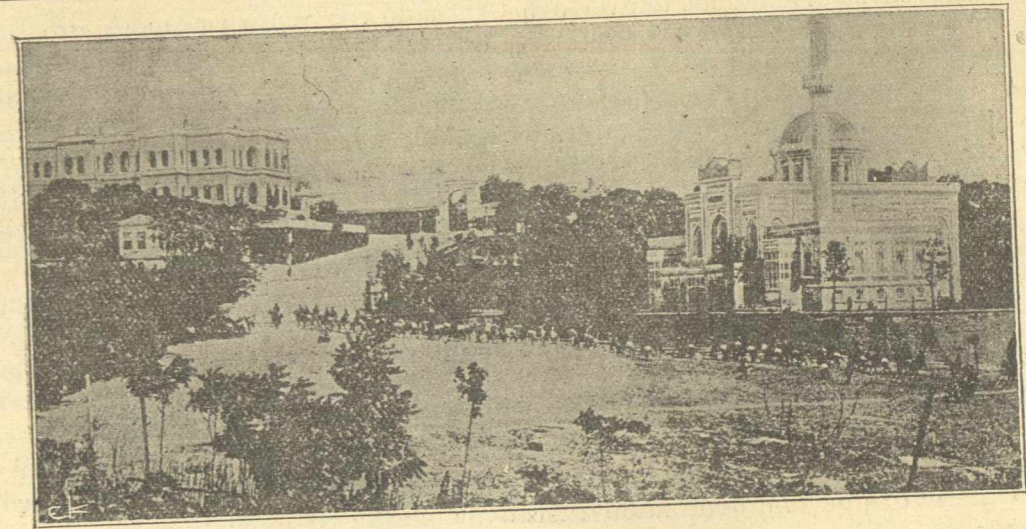
Τὰ τῆς καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου πραγματεύονται καὶ διάφορα θρησκευτικὰ βιβλία. Περὶ τούτων δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος ἐν τῷ βιβλίῳ. διότι ἢ ἐξέτασις τῶν θρησκευτικῶν πραγμάτων ἀνήκει εἰς τὴν Θεολογίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν βιολογίαν.

Ἡ Γεωλογία μᾶς λέγει ὅτι ἡ Γῆ δὲν εἰρίσκειτο κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκειται σήμερον. Ὑπῆρξεν ἐποχὴ, καθ' ἣν ἦτο μία πυρίνη σφαῖρα, ἀποσπασθεῖσα ἀπὸ τινος ἄλλου οὐρανίου σώματος. Ἐπὶ τῆς πυρίνης ταύτης σφαίρας δὲ ὑπῆρχε βεβαίως ζωὴ. Πολλοὶ εἶπον ὅτι τὰ ζωικά ὄντα παρήχθησαν ἐξ ἀνοργάνων τοιούτων. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ὑπέπεσεν εἰς τὸ σφάλμα τοῦ νὰ νομίσῃ ὅτι ὄχι μόνον κατώτερα ζῶα, ἀλλὰ καὶ βιάτραχοι παράγονται ἀπὸ τὸν βόρβορον τῶν ὁποῖων συναντᾶ τις εἰς τὰς ὄχθας ποταμῶν καὶ λιμνῶν. Ὁ *Pasteur* καὶ ὁ *Koch* ἐνόμισαν ὅτι μία τοιαύτη αὐτόματος γέννησις (*generatio acquiescens*) εἶνε ἀδύνατος. Ἄλλοι εἶπον ὅτι ἡ ζωὴ ἔλαβε τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπὸ ἄλλου οὐρανίου σώματος μετεκομίσει δὲ διὰ μετεωρολίθου εἰς τὴν Γῆν. Ἀν παραδεχθῶμεν τὸ τοιοῦτον δὲν κάνομεν καμμίαν πρόοδον ἐν τῇ ἐρευνῇ μας, διότι γεννᾶται τὸ αὐτὸ

(Ἐπεταὶ τὸ τέλος)

Ἐν Βολίνῳ

Γ. ΙΩΑΚΕΙΜΟΓΛΟΥ.

ΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΤΟΥ ΓΙΛΔΙΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΕΙΔΙΝΟΥ ΜΕΡΙΔΑ

Ἀπὸ μικρὸ παιδί συνείδησα νᾶμαι πρωῖνὸς μὰ κείνη τὴν Αὐγὴν σηκώθηκα καὶ βγήκα ἀπὸ τὴν κάμαρά μου πρὶν χαράξει. Σὰν κατὶ νᾶχα καὶ ὅλη τὴ νύχτα τὴν πέρασα ἄγρυπνος. Εἶτανε μέρα σημεδιακὴ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ οἱ κάμποι καὶ τὰ βουνὰ κίτρινα ἀπὸ τ' Ἀλωνάρη τίς κάψες, ξανασέβανε μετὰ πρῶτα τ' Αὐγούστου δροσοβολητὰ. Πῆρα ἕνα μοναχικὸ δρόμο ποῦ βγαίνει ἕνα ἄλλο χωριουδάκι γειτονικὸ μετὰ τὸ δικό μας τὸ χωριό. Τὴ νύχτα ποῦ πέρασε τὴν πέρασα ἄγρυπνος καὶ καψωμένος. καὶ ἡ πρωῖνὴ Μοναξιά σὰν νὰ δρόσιζε τὴν ψυχὴ μου. Ἐτσι χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω βρέθηκα ἀξάφνου, ἀνάμεσα στὰ πρῶτὰ περβόλια τοῦ μικροῦ χωριοῦ. Μιὰ μυρωδιὰ δυνατὴ βαλσαμικὴ ἐρχοῦντανε μαζί μετὰ τὴν Αὐγινὴ δροσιὰ ἀπ' τ' ἀμπέλια ποῦ εἶτανε μισοτρυγημένα τὰ πουλιὰ ξυπνοῦσανε καὶ πετούσανε ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδὶ γιὰ νὰ ξεμουδιάσουνε, καὶ οἱ χωριανοί, καινουργιοφορεμένοι ἀφήνανε τὰ ξοχικά τους καλύβια, καὶ μέρα ποῦ τανε, τραβούσανε γιὰ τὸ χωριουδάκι νὰ πάνε στὴν ἐκκλησιά. Τὶ καλοὶ ἄνθρωποι.. ἕνας εἶχε τὸ ζῶ του σαμαρωμένο μετὰ δυὸ κοφίνια στὰ πλάγια· στὴ σέλλα καθοῦντανε ἡ γυναῖκα του μετὰ τὸ μωρὸ στὴν ἀγκαλιά· μεσ' τὰ δυὸ

κοφίνια εἶτανε παστωμένα τὰ πιὸ μεγάλα του παιδιὰ· κορίτσια ἀγόρια δὲ ξεχώριζες· τὸ ζῶ πηλαλοῦσε καὶ τὰ παιδιὰ ξεκαρδιζόντανε στὰ γέλια, ποῦ μισοκοβόντανε ἀπὸ τίς τιναξίες ποῦ κανε τὸ τρεχιδ τοῦ ζοῦ· καὶ πιὸ γελαστὸς ἀπ' ὅλους ὁ χωριανὸς μετὰ τὸ καινούργιο φέσι του, τὸ παστρικὸ ποκαμισό του, τὰ γιालιστερά σαλβάρια του καὶ τὰ σκονισμένα ἀπὸ τὸ δρόμο γεμενιά του· ἔτρεχε ἀπὸ πίσω κεντώντας πότε πότε μ' ἕνα ραβδί τὸ ζῶ του.

— Καλημέρα σας, ὦρες καλές, ἀφεντικὸ δὲν ξέχασε νὰ μοῦ πεῖ ὅταν περνοῦσε ἀπὸ δίπλα μου· εἶμουνε πιά μέσα στὸ χωριουδάκι μετὰ τὰ μικρὰ του σπητάκια ποῦνε χτισμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κατὰ πῶς τὸ θελε ὁ νοικοκύρης τους, καὶ εἶναι σκεπασμένα μετὰ καλάμια· ἔχουνε πάντα ἕνα μικρὸ περβολάκι ἐμπρὸς στὰ παραθυράκια τους, μιὰ ντραβάκα μετὰ κολοκυθίδες ἀπάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τους καὶ μιὰ μεγάλη κρομούδα κρεμασμένη μ' ἕνα γαλάζιο ματόχαντρο στὴ μπασιά γιὰ τὸ κακὸ μάτι. Ὁ ἥλιος χρῦσωνε τίς κορφές στὰ ἀντικρυνὰ βουνὰ· ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ ἀχολογούσανε σὰν πιὸ γλυκὰ τὰ κουνούνια τοῦ μπροστάρη ποῦ κινούσε μετὰ τὸ κοπάδι ἀπὸ τὴ μάντρα· ὁ πιστικὸς τοῦ χωριοῦ περιμένε τὸς βο-

σκές να μαζευτούνε· άκουμπούσε άπάνω στη μακριά μαγκούρα του και χασμουριούντανε· οί άγγελάδες ξεπορτίζανε άπό τις αύλες μιά, μιά, και μουκανίζοντας ξεβγαίνανε κατά τó μεγάλο δρόμο ποϋ κάνει για τή βρύση: ó μαντρόσκυλος κύταζε τις άυγινές δουλιές και κουνούσε τήν ουρά του. Η έκκλησιά μεγάλη και μοναδικιά ξεχώριζε με τó θεόρατο καμπαναριό της· τὰ χωριά έχουνε μικρά σπιτάκια και μεγάλες έκκλησίες, εΐτανε πολλή ώρα ποϋ οί καμπάνες διαλαλούσανε τόν όρθρο, κι' οί χωριανοί όλοένα μαζευόντανε.

Μπήκα κι' εγώ στην έκκλησιά· οί εφόροι στεκόντανε στους δίσκους και λέγανε πότε σιγανά και πότε πιό δυνατά. «Βοήθεια της έκκλησίας». Δεξιά στη μεγάλη θύρα καθόντανε ó παπᾶς ένα άδύνατο συμπαθητικό γεροντάκι· φορούσε ένα καινούργιο πετραχήλι κι' έγγραφε μερίδα «ύπερ υγείας» και «ύπερ αναπαύσεως» τών Χριστιανών. Στάθηκα και κυτούσα τόν παπᾶ· τί καλό γεροντάκι... καλημέριζε, γλυκομιλούσε στους χριστιανούς, έγγραφε μερίδα, εύλογοϋσε, εύχόντανε, κι' άμα τοϋ ρίχτανε καμιά μπακίρα έλεγε «βοήθειά σας» οί χωριανοί έρχόντανε ένας, ένας κι' έγγραφε τόν πόνο του στη μερίδα για να μνημονευτεί κι' ó παπᾶς τ' άδύνατο γεροντάκι, ανάλογα με τήν περίσταση έλεγε κι' άπ' όνα λόγο για παρηγοριά, για θάρρος, για πίστη, για ό,τι θές. Με τρεμάμενο βήμα ζύγωσε μιά χωριανή βουτημένη στα μαϋρα. «Ο παπᾶς πήρε στο χέρι τήν μερίδα «ύπερ αναπαύσεως.»

— Στά πεθαμένα γεροντα, άχνομουρούρισε ή μαυροφορεμένη, και μόλις μόρρεσε να ψιθυρίσει «Μυρτούλα» κι' έφυγε βουρκωμένη, μπήκε μέσα στην έκκλησιά και στάθηκε σε μιά γωνιά· ή πεθαμένη ποϋγραψε στη μερίδα θάτανε κόρη της σκέφτηκα· τί παλιόκοσμος!.. — Ο Θεός αναπαύσει τήν ψυχήν αύτης, μουρμούρισε ó παπᾶς και πήρε τήν μακύρα ποϋ τοϋριξε.

Χαρούμενη και τρανταχτή πόρτισε μιά παρδαλοφορεμένη χωριατοπούλα· ή μαν-

τηλωσιά της γεμάτη φλουριά, στο λαιμό και στα στήθια της όλόχρυσα γιορντάνια με χειμαπάκια και μαργαριτάρια· βαστούσε ένα παιδάκι όσαμὲ πέντε χρονᾶ άπό τó χέρι. Ο παπᾶς άμα τήν είδε χαμογέλασε και πήρε στο χέρι τήν μερίδα «ύπερ υγείας» στάθηκε εκείνη με τρόπο κι' άγέρα ποϋ ή εύτυχία κι' ή καλοπέραση δίνει στον άνθρωπο.

— Στά ζωντανά γεροντα, εΐπε χαρούμενη· «Γεωργίου Μαρίας και τών τέκνων» ó παπᾶς τ'όγραψε πήρε τ' άσήμι ποϋ τοϋριξε, κι' ή χωριατοπούλα χωρίς να γύριση να δη τράβηξε ίσα μέσα στην έκκλησιά και στάθηκε στο καλύτερο στασίδι. Οί χωριανοί μπαίνανε ένας ένας και γράφανε τόν πόνο τους στην μερίδα να μνημονευτεί.

Έτσι χωρίς να θέλω, ζύγωσα κι' εγώ κοντά στη μερίδα. Σάν κάτι νάχα κι' όλη τή νύχτα ποϋ πέρασε τήν πέρασα άγρυπνος· ήθελα να γραφτεί και μένα ó πόνος μου στη μερίδα να τόν μνημονέψουν· μοϋ φαινότανε πᾶς θα ξαλαφρώσω.

Ζύγωσα και με φωνή άδύνατη.

— Στά ζωντανά, ψυθύρισα· ó παπᾶς πήρε τήν μερίδα στο χέρι.

— Τί όνομα τέκνον μου; μ' άρώτησε πρόσχαρα· έμένα ή μιλιά μου κόπηκε τὰ μάτια μου βουρκώσανε και ή ψυχή μου έσφιξε· δέν μποροϋσα να πᾶ τόν πόνο μου, να γραφτεί στην μερίδα και να τόν μνημονέψουν.

— Με τήν άδειά σας γεροντα, να γράψω μόνος μου, τοϋ εΐπα γλυκογελώντας του.

— Μετά χαρᾶς σου τέκνον μου εΐπε και μουδωσε τήν μερίδα· Ισα... ίσα βρήκα δύναμη κι' έγγραψα τ' όνομά μου, ... κι' ένα άλλο όνομα... ó παπᾶς πήρε τ' άσήμι ποϋ τοϋριξε κι' εΐπε «βοηθειά σας» εγώ τράβηξα, μπήκα μέσα στην έκκλησιά και στάθηκα κοντά στο Δεσποτικό πιό ξαλαφρωμένος. Αμα άπόλυσε ή λειτουργιά πήγα και προσκύνησα όλες τις εικόνες τοϋ τέμπλου. Σάν κάτι νάχα κι' όλη τή νύχτα ποϋ πέρασε τήν πέρασα άγρυπνος...

ΝΙΚΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΥ

Η ΛΟΓΟΤΗΣ ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

(Συνέχεια εκ τοϋ προηγούμενου)

Μόλις επρόφθασε να τελειώση τὰς λέξεις ταύτας και ή φωνή αύτης έγένετο κερχνώδης. Κατεπνίγη εις επιάλτου λυγμούς και δάκρυα.

Εΐπον, ή γυνή αύτη ώμίλει λίαν καθαρεύουσαν γλώσσαν, φαινόμενη ότι εκέκτητο άγωγήν τινα άνωτέραν τών εργατικών τάξεων.

— Τί λέγετε, κυρία Κ. . . εκείνο τó εξοχον κάλλος! . . . εκείνη ή άγγελική εικών! . . . Δέν τήν εφείσθη ό θάνατος; . . . πολύ λυπούμαι και θλίβομαι ως να ήτο θυγάτηρ μου, κυρία Κ. . . Δέν τήν εγνωρίσα ή όλίγα λεπτά, αλλά βεβαιωθήτε, τó ένδαλμα αύτης δια πολλούς μήνας με παρηκολούθει. Ητον εξ εκείνων τών σπανιστάτων φυσιογνωμιών τὰς όποιας δυσκόλως τις λησμονεί . . . Πᾶς απέθανε; . . . πότε απέθανεν; . . .

— Α, κύριε Ξένε, ήτο σπανία κόρη. . . είχε τόσα καλά προτερήματα. . . ήτον έτι έν νήπιον. . . ώχ! δέν έχω σθένος να σας διηγηθᾶ . . . και έντρέπομαι. . . φοβοϋμαι ότι δέν θα επιζήσω, κύριε Ξένε. . . όσον δια τόν πατέρα της, οϋτος είναι σχεδόν εις τόν τάφον. . . είναι κλινήρης και είναι τó μόνον στήριγμά μας. . . είναι μιά τραγική ιστορία, κύριε Ξένε. . . Προσέθηκε βαθέως αναστενάζουσα και επαιάζουσα.

Ηγνόνουν τί να εΐπω. Εΐπα τινὰς τῆς περιστάσεως παραμυθητικές λέξεις, εΐτα έσίγησα περιμένων να άκροασθᾶ τὰς λεπτομερείας τοϋ δυστυχήματος.

— Ένθυμείσθε, κύριε Ξένε, τήν ήμέραν τῆς συναπαντήσεως ήμῶν έν τῇ όδῳ Πανεπιστημίου, μεθ' ένός τών συγγενῶν σας; Ηρώτησε μετά μικρόν αύτη.

— Συγγενοϋς μου; . . . Δέν έχω οϋδένα συγ-

γενῆ εις Αθήνας. . . Ποιον έννοεΐτε; . . . Πᾶς όνομάζεται; . . . Ηρώτησα άπορηματικῶς, λησμονήσας όλοτελῶς τόν κ. Ψ. . .

— Ονομάζεται Σοφοκλῆς Παλαιολόγος.

— Δέν γνωρίζω οϋδένα Σοφοκλῆ Παλαιολόγον, κυρία Κ. . . πολλοϋ γε και δεΐ να είναι συγγενῆς μου. . . Ποῖος σας εΐπεν ότι εΐμεθα συγγενεΐς;

— Ο ίδιος. . . τó εΐπεν εις τήν μακαρίτιδα.

— Τί ειδους άνθρωπος είναι; Σας βεβαιῶ δέν γνωρίζω περι τίνος όμιλείτε. . . Εϋρίσκειται εις Αθήνας; . . .

— Ητον επίδημος. . . σήμερα δέν είναι πλέον εις Αθήνας; . . . εάν ήτον ό σύζυγός μου ήθελε τόν φονεύσει. . . Οϋδ' εγώ καλῶς δέν τόν ένθυμούμαι. . . Η Χαρίκλεια μοϋ εΐπεν, ότι μάς παρηκολούθει δύο ή τρεΐς πρωΐας πριν τῆς ήμέρας εκείνης, άλλ' εγώ δέν δύναμαι να τόν ένθυμηθᾶ.

— Στάσου, κυρία Κ. . . διέκοψα. Δέν είχε λῆξει τήν φράσιν ή δυστυχῆς αύτη μήτηρ, και άνεπόλησα τόν κ. Ψ. . . Ένθυμήθην τοϋς λόγους του τῆς πρωΐας εκείνης, τó σαρδόνειον μειδιάμα του, και εγενόμην κρυμοπαγῆς.

— Ο άνθρωπος οϋτος σας εΐπεν ότι όνομάζεται Σοφοκλῆς Παλαιολόγος και ότι είναι συγγενῆς μου;

— Δέν τó εΐπεν εις έμέ, αλλά εις τήν μακαρίτιδα. . . εγώ δέν τόν είδον άπό τῆς πρωΐας εκείνης όπου μάς συναπαντήσατε, οϋτε ποτε ώμίλησα μετ' αύτοϋ. Τήν ήμέραν εκείνην ήμην πολϋ άδιάθετος, ειχον πυρετόν και τήν επιούσαν έπεσα με μίαν φοβεράν περιπνευμονίαν. Δια πολλὰς ήμέρας εκοιτόμην εις τήν κλίνην μου

μεταξύ ζωής και θανάτου και δεν ήδυνάμην να συνοδεύσω την Χαρίκλειάν μου εις τὸ σχολεῖον. Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εὗρε τὸ τέρας τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν πλανήσῃ. . . Δὲν ἐνθυμείσθε, κύριε Ἐννε, ἐκεῖνο τὸ πρῶτ', ἕνα κύριον ὅστις σὰς ἐχαιρέτησεν ἐκ τοῦ ἀπέναντι πεζοδρομίου, καὶ ὅστις ἦλθε πρὸς ἀντάμωσιν ὑμῶν ὅταν μᾶς ἀφήσατε; . . . Ἐγὼ ἦλθον πρὸς ὑμᾶς σήμερον νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μοῦ εἰπῆτε, ποῖος εἶνε διότι

δὲν πιστεύω τὸ ὄνομα Σοφοκλῆς Παλαιολόγος νὰ εἶνε τὸ ἀληθινόν του ὄνομα.

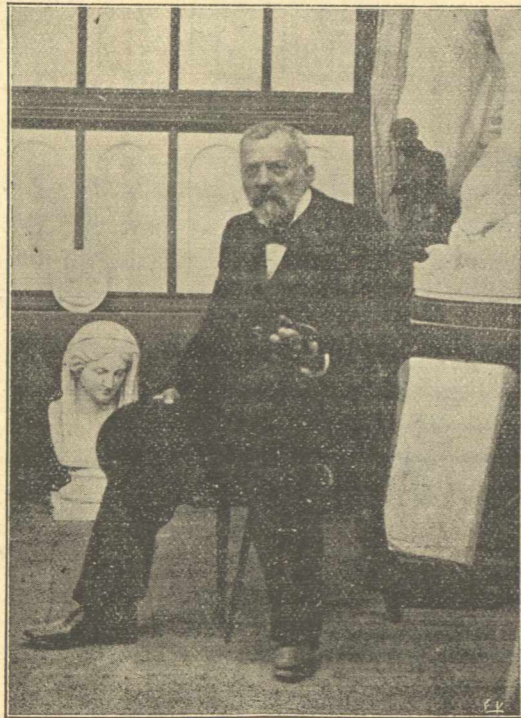
— Δὲν ἐνθυμοῦμαι κυρία Κ. . . Ἡμῖν κατεσπευσμένος τὴν ἡμέραν ἐκείνην, διότι ἀνεχώρουν ἐξ Ἀθηνῶν. . . δὲν δύναμαι τὴν στιγμὴν αὐτὴν νὰ ἐνθυμηθῶ. . . βαθμηδὸν πιθανόν. . . ἐξακολουθήσατε παρακαλῶ, εἶπον, οὐκ ὀλίγον τεταραγμένος εἰς τοὺς λόγους τῆς κυρίας Κ. . . (ἔπεται συνέχεια)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΡΟΥΤΟΣ

Γεώργιος Βρούτος ὁ πρό των ἡμερῶν ἐν Ἀθῆναις θανὼν περιώνυμος γλύπτης, καθηγητῆς τοῦ Πολυτεχνείου. Τὰς σπουδὰς του ἐποίησεν ἐν Ἰταλίᾳ, τὸ πόσον δὲ ἐξετιμήθη ἡ τέχνη του μαρτυροῦσι τὰ Ἑλληνικὰ καὶ ξένα παράσημα μὲ τὰ ὁποῖα ἦτο τιμημένος. Περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἔργα του θαυμάζεται τὸ ἀγαλμὰ του ἡ Νίκη.

Ὁ Γεώργιος Βρούτος ἐλατρεύετο κυριολεκτικῶς ὑπὸ τῶν μαθητῶν του. Αὐτοὶ οἱ μαθηταὶ του μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονται ἔξοχοι ἤδη καλλιτέχναι τῆς Ἑλληνικῆς Πρωτεύουσας,

ἐξεδήλων ἑναργέστατα τὴν ἐκτίμησίν των κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας τοῦ νεκροῦ τοῦ σεβαστοῦ των διδασκάλου, γενόμενῃ ἐν Ἀθῆναις τῇ 12 Ἰανουαρίου ἐν μεγίστῃ ἐπιβλητικότητι καὶ σεμνότητι. Τὸ φέρετρον ἐκαλύπτετο ὑπὸ πέντε στεφάνων ἐκ δάφνης, προερχομένων ἐκ Πολυτεχνείου τῶν μαθητῶν του, τοῦ συλλόγου τῆς Καλλιτεχνίας καὶ δύο ἐτέρων συλλόγων.

Ἀπεφασίσθη ἤδη ὑπὸ τῶν μαθητῶν του ἵνα, δι' ἰδικοῦ των ἐράνου, ἀνεγερθῆ εἰς τὸν τάφον του ἡ προτομὴ αὐτοῦ.

ΜΕΙΔΙΑΜΑΤΑ

Ἡ μήτηρ πρὸς τὴν θυγατέρα της:

— Τὸ ξεύρω δὲν εἶνε εὐμορφος, εἶνε βλάκας, ἔχει πολλὰ ἐλαττώματα ὃ μνηστῆρ σου δὲν λέγω τὸ ἐναντίον, ἀλλὰ μήπως καὶ ἐγὼ ἕκαμα ὅλας αὐτὰς τὰς παρατηρήσεις ὅταν ἐνθυμωμένη τὸν πατέρα σου;

Μεταξὺ παρηλίκων συζύγων:

Ἐκεῖνος: εἶνε ἀξιοπαρατήρητον ὅτι οἱ μεγαλείτεροι ἀνόητοι νυμφεύονται τὰς ὀρασιότερας γυναῖκας.

Ἐκείνη; Ω κόλαξ!...

ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ

Στὴν κόρη Μ Ο Β.

Σταμάτα νύχτα, κλείσε τὰ φτερά σου, μὴ σκορπισθοῦν τὰ μάγια γύρω, ποῦ κρυφὰ καὶ ἀχνόφτερα γλυστοροῦν στὴν ἀγκαλιά σου, καὶ ἀκράτητῃ ἡ ψυχὴ μου ἀπλώνοντας ρουφᾶ.

Σὰν ρεμβασμούς βαθεῖς, π' ἀγγελοφέρουν, σὰν πλανὰ ὄνειρα ἐκείνης τὰ γροικῶ, ποῦ σὰν πετοῦν ἀπ' τὴν καρδιά της παίρνουν, τ' ἀξεμυστήρευτο μαζὴ τους μυστικό.

Σμύρνη Αὐγουστος 5 1908

Κ. Α. Μιχαηλίδης

ΕΛΕΓΕΙΟΝ

Χωρὶς νὰ τὸ θέλω, στοῦ βράχου τὴν ἄκρη
μὲ πῆρε τὸ δάκρυ,
μὴ νύχτα πικρὴ.

Μοῦ φάνηκε φῶς μου πῶς εἶσαι σιμά μου
καὶ ἐβιάσθη ἡ καρδιά μου
τραγοῦδι νὰ 'πῆ.

Νὰ ψάλλῃ καὶ πάλι τῆς αὔρας τὸ χάδι
ποῦ ἐκεῖ πρὸς τὸ βράδυ
σὰν γέροντα ἢ δυὸ,

Ἐσκορποῦσε τὰ μαῦρα μαλλάκια σου, γύρω
'στὰ στήθη ποῦ μύρο
ἔχυναν γλυκῶ.

Μοῦ φάνηκε φῶς μου πῶς εἶσαι σιμά μου
μὰ ἐσὲ—συμφορὰ μου!—
ὄ—τάφος σὲ κλεῖ.

ΓΕΩΡΓ. Θ. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΑ *

Ἦταν δυὸ ἀδελφαὶς ἀγαπημέναις.
Κ' ἡ δύο χήραις. Ἡ καυμέναις
ἔχυναν αἶμα ἀπ' τὴν καρδιά τους
Διὰ νὰ ζήσουν τὰ ὄρφανά τους.

Ἡ μὲ ἐπῆρ' ἕνα φτωχό. Ἡ ἄλλη
'Πῆρ' ἕναν πλούσιον καὶ ἔγινε μεγάλη,
Τρανὴ καὶ ἐπίσημη κυρία
Κ' ἐζούσε μέσ' 'ς τὰ μεγαλεῖα.

Μὰ μέσ' σ' τὰ πλοῦτῃ δὲν ξεχνούσε
τὴν ἀδελφὴ της καὶ τὴν βοηθοῦσε.
Αὐτὸ θὰ πῆ ἀδελφροῦνη.
Ἀμα μπορεῖ κάνεις, νὰ δίνῃ.

Ἐπέρασαν χρόνια, πολλὰ χρόνια.
Ζοῦσ' ἡ φτωχὴ στὴν καταφρόνιαν
Κ' ἡ ἄλλη, μέσα σ' τὰ καλά της
Μεγάλωνε ὅλα τὰ παιδιὰ της.

Ἡ δύο χήραις ἀδελφαὶς συγκλημέναις
Μένουν ἀχώρισται, ἀγκαλιασμέναις.

Τῆς δόξης χήραις, στὰ δεινὰ, στὰ μεγαλεῖα
Πάντ' ἀδελφαὶς θὰ εἶνε ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ἰταλία!

ΣΤΙΛΙΩΝ ΠΙΤΤΑΚΗΣ.

* Ἀπηγγέθη κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς κοινότητος δοθεῖσαν ἐν τῷ «Ἀκτιῶ» τῇ 8ῃ Ἰανουαρίου 1909 ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Ἰταλίας εὐεργετικὴν συναυλίαν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

Ο ΔΩΔΕΚΗΕΤΗΣ ΕΛΛΗΝ ΤΕΤΡΑΧΟΡΑΙΣΤΗΣ

Γεννηθείς ἐν Πάτραις, πρώτως ἔδωκε δείγματα τῆς καλλιτεχνικῆς ιδιοφυΐας του, πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ὁποίας οἱ γονεῖς του προτίθενται νὰ εἰσαγάγωσιν αὐτὸν εἰς τὸ Ωδεῖον τῶν Βρυξελλῶν. Ἡ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου καλλιτεχνικὴ περιοδεία τοῦ μικροῦ καλλιτέχνου εἶναι μέχρι τοῦδε σειρά θριάμβων, οἵτινες ἀρίστα προωποῦν περι τῆς μελλούσης αὐτοῦ εὐδοκίμησεως. Ἡ ἐπιτυχὴς ὑπ' αὐτοῦ ἐκτέλεσις δυσχερῶν μουσικῶν συνθέσεων, ἐκτιμηθεῖσα δεόντως καὶ ἐν Σμύρῃ, ὅπου ἔτυχεν ἐνθουσιώδους ὑποστηρίξεως, ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ εἴπωμεν, ὅτι, ἐὰν δὲν κοιμηθῆ ἐπὶ τῶν ἐφημέρων δαφνῶν του, ἀσφαλῶς ἡ Δόξα θὰ τὸν στέψη διὰ τοῦ ἀμαράντου στεφάνου τῆς.

Ο ΑΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ "ΚΛΕΙΟΥΣ,"

Επειδὴ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν μᾶς παρεκάλεσαν γραπτῶς, εἰ δυνατόν, νὰ παρατείνωμεν τὴν προθεσίαν τοῦ Αου Διαγωνισμοῦ μας Διηγήματος, τὸν ὁποῖον ἐπροκηρύξαμεν διὰ τοῦ ἀπὸ τῆς 15 Δεκεμβρίου 1908 φυλλαδίου μας, ἀπεφασίσαμεν καὶ παρατείνωμεν ὡς ἀνηγίλαμεν καὶ διὰ τοῦ προηγουμένου φύλλου μας, τὴν προθεσίαν μέχρι τῆς 31 Ιανουαρίου 1909, ἀντὶ μέχρι τῆς 15 Ιανουαρίου 1909 ὡς ἀρχικῶς ὄρισάμεν.

Πρὸς τούτοις ἀγγέλλομεν ὅτι ἐκτὸς μιᾶς ἐτησίας συνδρομῆς τῆς «Κλειούς» θὰ δοθῆ ὡς δῶρον εἰς τὸν βραβεύομενον συγγραφέα καὶ μία ἐτησία συνδρομὴ τοῦ ἀρίστου φύλλου τῆς πόλεως μας «Οἰκονομικὸς ἀγγελιαφόρος», εἰς τόμος τῶν Απομνημονευμάτων Σμυρναίου χαρτοπαίχτου καὶ μία συλλογὴ τῶν ποιημάτων τοῦ κ. Γεωργίου Σημηριώτη, εἰς δὲ τὸν ἐπαινούμενον ἐκτὸς τῆς ἐξαμήνου συνδρομῆς τῆς «Κλειούς» θὰ δοθῆ καὶ μία ἐξαμήνου τοῦ «Οἰκονομικοῦ Ἀγγελιαφόρου», εἰς τόμος τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Σμυρναίου Χαρτοπαίχτου καὶ μία συλλογὴ τῶν ποιημάτων τοῦ κ. Γ. Σημηριώτου.

Ἡ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ἣτις θὰ κρίνῃ τὸν Αου διαγωνισμόν μας, θ' ἀποτελῆται ἐκ τῶν ἀξιοτίμων

κυρίων Σκευῦ Ζερβοῦ, ἱατροῦ, Στίλπωνος Πιττακῆ καὶ Χρήστου Βασιλακάκη.

Εκεῖνοι οἵτινες θὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν δέον νὰ μᾶς ἀποστείλωσιν ὁμοῦ μὲ τὸ διηγημὰ των καὶ τὸ ἐπισκεπτήριόν των κλειστὸν ἐντὸς φακέλλου, ἔξωθεν δὲ τοῦ φακέλλου νὰ ὑπάρχῃ ἐν ρητόν· τὸ αὐτὸ πάλιν ρητόν δέον νὰ ὑπάρχῃ ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ διηγήματος.

Αναμένομεν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Α' διαγωνισματος, τὸ ὁποῖον οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλει στεφθῆ ὑπὸ πληρεστάτης ἐπιτυχίας, καὶ τότε θὰ εὐρεθῶμεν εἰς τὴν λίαν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀναγγείλωμεν τὸ ὄνομα ἀγωνοθέτου, ὅστις τυγχάνει πολῦτιμος συνεργάτης μας καὶ λίαν γνωστὸς ἐν τῇ κοινωνίᾳ μας, καὶ ὁ ὁποῖος θέλει προσφέρει γενναῖον χρηματικὸν ποσὸν ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς βραβεῖα εἰς τοὺς βραβευθησομένους καὶ ἐπαινεθησομένους εἰς τὸ εὐθὺς μετὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Α' προκηρυχθῆσιν.

Β' Διαγωνισμὰ μας.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι θέλομεν δόσει μεγίστην ᾠθησιν εἰς τὴν φιλολογογίαν τοῦ τόπου μας, ἣτις ἔνεκα χαλεπῶν περιστάσεων ἐκοιμᾶτο μέχρι σήμερον.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Ἡ Σάρρα Βερνάρ.— Εσχάτως εὐρισκομένη εἰς Μόσχαν ἡ Σάρρα Βερνάρ, ἔδωκε συνέντευξιν εἰς συντάκτην τοῦ «Ρούσκος Σλόβο» εἰς τὸν ὁποῖον ἀνεκοίνωσεν τὰ ἑξῆς.

Ὅτι ἀγαπᾷ πολὺ τὴν Ρωσικὴν φιλολογογίαν καὶ ὅτι τὸ ὄνειρόν της εἶναι νὰ παίξῃ τὴν Ἄννα Καρένινα τοῦ Τολστόη, ὅτι εἶναι ἐνθουσιασμένη μὲ τὴν λατρείαν τὴν ὁποῖαν τὴν δέχονται οἱ Ρῶσοι ἀπὸ δεκαοκταετίας ποῦ ἐπισκέπτεται τὴν Ρωσίαν καὶ πολλὰ ἄλλα κολακευτικὰ διὰ τοὺς Ρῶσους. Ομιλοῦσα δὲ περὶ τῆς ἐσχάτως ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμονῆς της ἐξεφράσθη μετὰ ἐνθουσιασμοῦ περὶ τῆς πόλεως ταύτης, περὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ μέλλοντός της, ὡς καὶ περὶ τῶν Τούρκων, τοὺς ὁποῖους εὐρῆκε πολὺ ἀνεπτυγμένους καὶ καλῶς ὁμιλοῦντας τὴν γαλλικὴν. Ἐπίσης ἐξεφράσθη καλῶς καὶ περὶ τῆς Ρουμανίας. Περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις διαμονῆς της δὲν ἔκαμε κανένα λόγον. Ἡ σιωπὴ της αὐτῆ, ἐξηγεῖται πολὺ εὐκόλως ἀπὸ τὴν δυσἀρεσκείαν της πρὸς τοὺς Ἀθηναίους οἱ ὁποῖοι εὐρῆκαν πολὺ ἀστεῖον ν' ἀσχοληθοῦν ὅλοι μὲ τὴν ἡλικίαν τῆς μεγάλης τραγωδοῦ, καὶ νὰ καλαμπουρίσουν εἰς βάρος της χωρὶς καμμίαν λεπτότητα καὶ σεβασμὸν πρὸς τὸ θαυμάσιον καλλιτεχνικὸν της τάλαντον. Εἰς ἡμᾶς δὲν φίνεται παράδοξον διόλου διότι ὁ σύγχρονος Ἕλληνας λόγιος καὶ δημοσιογράφος, χάριν ἐνό. καλαμπουριοῦ ἡμπορεῖ νὰ παραβλέψῃ πολλὰ πράγματα, οὕτως ὥστε κινδυνεύομεν ὅλοι νὰ καλαμπουροποιηθῶμεν πέρα πέρα διὰ νὰ καλαμπουροποιήσωμεν ἔπειτα ὅτι εἶναι δυνατὸν καὶ ἀδύνατον. Ἀλλὰ δὲν γνωρίζομεν λοιπὸν τὸ ἀθάνατον γαλλικὸν ῥητόν «*Ce n' est que le sot qui fait de ealambour !*».

Ἐκατονταετηρίδες τοῦ Γκόκολ.— Εἰς τὴν Ρωσίαν προετοιμάζονται διὰ τὴν ἐορτὴν τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Γκόκολ. Μεταξὺ ἄλλων θὰ ἐγερθῆ εἰς μίαν τῶν κεντρικότερων ὁδῶν τῆς Μόσχας ὁ ἀνδριάς του, ἡ δὲ Δούμα ἐψήφησε τὸ ποσὸν τῶν ἑνδεκα χιλιάδων ρουβλίων διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν Ἀπάντων του, τὰ ὁποῖα θὰ διανεμηθοῦν δωρεὰν εἰς ὅλους τοὺς ἀποφοίτους τῶν ρωσικῶν γυμνασίων. Πράγματι

δυναμέθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ ρωσικὸς λαὸς γνωρίζει νὰ τιμᾷ τοὺς ποιητάς του.

Τριακονταετηρίδες Σάκωφ.— Κατὰ τὸν ρωσικὸν λόγον τῆς Μόσχας ἐωρτάσθη ἡ τριακονταετηρίδες τῆς ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ Λάζαρεφ διδασκαλίας τοῦ κ. Σάκωφ, ὅστις διατελεῖ καὶ γενικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος. Ο κ. Σάκωφ εἶναι διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς καὶ διδάσκει εἰς τὸ ἀνωτέρω Ἰνστιτούτον τὴν Τουρκικὴν γλῶσσαν. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἔδωκε τὴν παραίτησίν του, ἡ δὲ διεύθυνσις τοῦ Ἰνστιτούτου ἠνόμασεν αὐτὸν ἐπίτιμον καθηγητὴν του.

Οἱ στίχοι τοῦ Ρακίνα.— Εἰς τὴν χωρίαν τῶν θαυμαστῶν τοῦ Ρακίνα προσετέθη ἤδη καὶ ὁ Ἀγγλος φιλόλογος κ. Ράιτ, ὁ ὁποῖος γράφει περὶ τοῦ Ρακίνα ὅτι εἶνε «θαυμάσιος ψυχολόγος καὶ βαθύς ἠθικολόγος, ταῦτοχρόνως δὲ ποιητὴς αἰσθηματικώτατος καὶ παθητικώτατος. Εἶνε ὁ τελευταῖος κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν καὶ κατ' ἀξίαν ἐκ τῶν πέντε μεγάλων τραγικῶν τῆς ἀνθρωπότητος». Οἱ ἄλλοι τέσσαρες εἶναι προφανῶς οἱ τρεῖς Ἕλληνας τραγικοὶ καὶ ὁ Σαίξπηρ.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἀπὸ τῆς 19)1 Ιανουαρίου ἤρχισεν ἡ ἐν τῇ πόλει μας ἔκδοσις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν κ. *Daveroni & Amado* τῆς *Revue d' orient*, δεκαπενθημέρου πολιτικοῦ, φιλολογικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ γαλλικοῦ περιοδικοῦ εἰκονογραφημένου.

* *

Ἐν Ἀθήναις ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Αναστασίου Κ. Μωραΐτου τόμος ποιημάτων ὑπὸ τὸν τίτλον «*Στάλγες Ρόδων*». Ὁ κ. Μωραΐτης λίαν εὐγενῶς ἀπέστειλεν ἐπίτηδες διὰ τὴν «Κλειώ» τὸ κκτωτέρω ἐκ τῆς συλλογῆς του ποίημά του προσεχῶς θέλομεν γράψῃ περισσότερα διὰ τὸ βιβλίον του.

Ἡ ΑΔΕΙΤΟΥΡΓΗΤΗ

Στὸ σπῆτι ποῦ δὲν ἔχει μυγλιμπιδια στὸ ἀρχαῖκὸ ἀλάνι τὸ ψηλὸ, ποῦ τ' ἀρέσουν καὶ λίγο τὰ παιχνίδια κάθεται μέσα κορίτσι ἴτροπαλό. Πηγαίνει στὸ σχολεῖο του κάθε μέρα, κάθεται Σαββάτο βράδυ Κυριακῇ.

καὶ σεργιάνι πάει στὸν κάμπο πέρα
καὶ ἄλλοτε πάλι δὲν φεύγει ἀπὸ 'κει
Κτυποῦν ξανακτυποῦνε ἢ καμπάνες,
Κυριακὴ ξημέρωμα ἢ εορτή,
πρὶν φέξῃ πᾶνε κόραις μὲ ταῖς μάναις
στὴν ἐκκλησιά· μὰ 'κείνη δὲν πατεῖ
Αργὰ θ' ἀνέβη στὸ ψηλὸ ξωκκλήσι
μ' ἓνα παιδάκι ἢ μ' ἄλλη χριστιανή,
θ' ἀνάψῃ τὸ καντήλι ποῦχει σβύσει
κι' ὅτι ζητήσῃ πιστεύει νὰ γενῇ.

Αλειτούργητη τὴν φωνάζουν ὄλαις
ἐπειδὴ ἀπὸ μεγάλη βαρεσιά,
οὔτε τῆς Κυριακαῖς, οὔτε τῆς σχολαῖς
ἢ ἄθρησκη πατάει στὴν ἐκκλησιά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΩΡΑ-Τ-ΤΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

ΤΗΣ "ΚΛΕΙΟΥΣ",

Ἐκ τῶν παρακληθέντων ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς «Κλειοῦς» νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν περὶ Τολστόη συζήτησιν, τὴν ἀνοιχθεῖσαν εἰς τὰς στήλας ἡμῶν μᾶς ἀπέστειλεν ἤδη ἐνδιαφέρουσαν πραγματείαν τοῦ ὀ γνωστοῦ καθηγητῆς τῆς Εὐαγγ. Σχολῆς κ. Α. Ζάκας, ἣν δημοσιεύομεν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον. Ἄξιον παρατηρήσεως δὲ εἶνε ὅτι ἐλάβομεν καὶ θερμὰ συγχαρητήρια παρὰ πλείστων ἀναγνωστῶν μας διὰ τὴν ἰδέαν, ἣν ἐσχόμεν νὰ δώσωμεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς λογίους μας ὅπως συζητήσουν τὸ πλῆρες ἐνδιαφέρον θέμα μας τοῦτο τοῦ ὁποῖου ἀναμένουν μετ' ἀνυπομονησίας τὴν ἐξέλιξιν.

Κον Α. Κ. Μ. εἰς Αθήνας. Ελήφθη τὸ διήγημά σας καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς, εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον θὰ δημοσιευθῇ.

Incognito, ἐνταῦθα. Ελάβομεν τὴν θερμὴν σας ἐπιστολήν καὶ μετὰ χαρᾶς ἀνέγνωμεν ὅσα δικάως γράφετε διὰ τὸ ἐμπνευσμένον ἄρθρον τοῦ καλοῦ μας συνεργάτου κ. Σ. Κ. Ἴσως δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον τὴν ἐπιστολήν σας ὡς ἔχει. — Κον Κ. Ι. Φ. εἰς Πέργαμον. Ἀπὸ τὸ ἐ-

πόμενον φύλλον ἀρχίζομεν νὰ δημοσιεύωμεν ἀπὸ τὰ ποιήματα καὶ ἀπὸ τὰ πεζὰ τὰ ὅποια μὲ τόσῃν εὐγένειαν μᾶς ἀπεστείλατε. Εὐχαριστοῦμεν καὶ ἀναμένομεν καὶ τὰ ἄλλα. — Κον Τ. Ι. ἐνταῦθα. Τὸ ποιήμα σας «Ἀνάμνησις» ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν θὰ σᾶς ἀνακοινώσωμεν τὸ ἀποτέλεσμα.

Κον Δ. Κ. εἰς Αθήνας. — Ἡ διαφήμισις εἰς τὸ ἐπόμενον. Περισσότερα σᾶς γράφομεν ἰδιαιτέρως.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Οἱ τρεῖς δρόμοι, Catulle Mendes (μετάφρ. Τάκη Σίμου). — Μαζὺ, Χρήστου Βασιλακάκη. — Ὁ Βασιλεὺς τοῦ Πόντου, Σκεῦου Ζερβοῦ. — Αἱ θεωρίαι ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, Γεωρ. Ιωακείμογλου. — Μερίδα, Νίκου Σαντορινίου. — Ἡ ἀθρότης ἐκ τῆς πραγματικότητος (συνέχεια), Στεφάνου Ξένου. — Στὴ νύχτα, Κ. Α. Μιχαηλίδου. — Ἐλεγείον, Γεωργ. Θ. Σημηριώτη. — Ἑλλάς καὶ Ἰταλία, Στίλπωνος Πιττακῆ. — Ἄος Διαγωνισμός — Γνώμαι — Μειδιάματα — Ποικίλα — Μικρὰ ἀλληλογραφία. — Εἰκόνες: Σοφία Λασκαρίδου. Τὰ περίτετρα τοῦ Γιλδίτς, Γεώργιος Βροῦτος, Γεώργιος Εὐσταθίου.

Ἐκδότης καὶ Διευθυνταί: Γ. Λαζίδης, Τάκης Σίμος, Ι. Τσουκαρίδης.
Διευθύνσις: Τυπογραφεῖον ἢ «Μέλισσα», Δίοδος Παναγίου Τάφου, κάτωθεν τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν. — ΣΜΥΡΝΗ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η "ΜΕΛΙΣΣΑ,,

ΓΕΩΡΓ. ΛΑΞΙΔΟΥ

ΚΑΙ

ΙΩΑΝΝ. ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΟΥ

ΔΙΟΔΟΣ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

Κάτωθεν τῆς Τραπεζῆς Αθηνῶν

ΣΜΥΡΝΗ

Εν αὐτῷ ἐκτελοῦνται παντὸς εἶδους τυπογραφικαὶ ἐργασίαι, μετὰ
μεγίστης ταχύτητος καὶ φιλοκαλίας.

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ

ΦΑΚΕΛΛΩΝ, ΕΠΙΣΤΟΛΟΚΕΦΑΛΙΔΩΝ, ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

ΚΑΤΕΣΤΙΧΩΝ, ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ,

ΑΓΓΕΛΤΗΡΙΩΝ ΓΑΜΩΝ, ΚΗΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ

ΔΙΠΛΟΥΤΥΠΩΝ, ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ΤΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ

Εκτυποῦνται στιγμιαίως καὶ Καλλιτεχνικώτατα

ΤΙΜΑΙ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ